

Anna Sahun protagonitza a la Villarroel 'Nenes i nens', una comèdia aparentment intranscendent que esclata en ple xou

'Stand-up thriller'

J.B.
BARCELONA

Entra una monologuista, s'asseu al tamboret i va desgranant, en clau còmica la relació familiar. En 13 escenes. Tot, aparentment, per entretenir. Però (i aquest és el misteri que cal descobrir en la lectura o en la representació) en realitat posarà algunes bombes de profunditat al seu discurs, que anirà glaçant el somriure. Així s'intueix que serà *Nenes i nens*, un muntatge que ha entrat, fora d'hores, en el calendari del Grec (del 27 de juny al 7 de juliol; només amb 13 funcions). Dennis Kelly revoluciona el format de l'*stand-up comedy* per persuadir un espectre ampli d'espectador en una peça que amaga sorpresa.

Joel Joan, que dirigeix Anna Sahun en el seu debut de monologuista (trencant la quarta paret i adreçant-se al públic), admet que la peça entreté i, a la vegada, "activa la ment". El personatge im-

Anna Sahun i Joel Joan, en la presentació de l'obra a la Villarroel ■ PAU CORTINA / ACN

posa un mirall en què els valors de la societat queden exposats. A diferència de la majoria dels espectacles de la Villarroel, que tenen públic a dues bandes, en aquesta obra el públic només se situa en un lloc, per poder controlar millor la reacció i atendre en di-

recte els espectadors. Aquesta és una nova Anna Sahun, hi insisteix Joan. Perquè surt de la seva experiència per interpretar un personatge i una situació teatral, amb complicitat amb els companys d'escena, a transformar-se en una monologuista que

comparteix l'evolució de la trama amb els mateixos espectadors. La trama, traduïda per Carme Camacho i Neus Bonilla, de *Rerescenes* (que van ser les primeres impulsores d'aquesta producció que ha anat enamorant Arriska, la Villarroel i el mateix

Joel Joan dirigeix aquesta comèdia amarga, que fa un retrat del masclisme de la societat

Grec), inclou escenes gestuals. Representen situacions familiars. És una fórmula per trencar el relat i entrar en un nou tema, com una mena d'introducció, que aporta informació subliminal entre els fills i la mare.

Res és gratuït. Tampoc el títol, en què s'inverteix el terme habitual acceptat socialment *nenes i nenes* per *nenes i nens*. "Hi ha alguna cosa al text que ens apel·la a tots: a partir d'un masclisme latent", sentència el director. Anna Sahun, d'acudit blanc en acudit amarg, va perfilant les fronteres d'un masclisme institucional. ■

Crítica teatre

Jordi Bordes

Un to estrany

Això ja ho he viscut

Director: Sergi Belbel
Intèrprets: Miriam Alamany, Jordi Banacolocha, Sílvia Bel, Roc Esquiús, Carles Martínez, Lluís Soler
Diumenge, 16 de juny (fins al 12 de juliol), Biblioteca de Catalunya.

Sergi Belbel adverteix que la peça té el tall clàssic. Certament, els personatges, l'espai i el conflicte responen al que podria ser una posada en escena naturalista. Però, el to de misteri, d'estar sobrevolant per sobre d'aquest quadre, aparentment intranscendent, el resol amb unes pujades de tensió dels intèrprets estranyes. Un to que descol·loca (per ara) els espectadors, que reaccionen amb riures nerviosos, d'estranyesa i que deixen desarmats els intèrprets amb un personatge que volen anar més enllà del primer esclat emocional.

Això ja ho he viscut és d'aquelles obres que va molt bé haver-les llegit abans de veure-la. O rellegir-la després del cop de sorpresa final. Perquè així es poden entendre molt millor les mirades d'estranyesa del primer i el segon acte (el tercer acte, que és on es revela el misteri, ja es mou amb la dinàmica convencional). El problema és que la posada en escena no s'hauria de veure tan afectada per aquest misteri amagat sobre el temps. Tampoc hi ajuda un espai sonor (a excepció del micròfon al rellotge en un moment crucial de l'obra) massa descriptiu i unes llums que omplen d'ombres i penombres estranyes. Sí que hi ha un efecte (que recorda el genial final d'*Una gossa en un descampat*) en què el fet de viure la vida com un teatre inclou els actors com a espectadors de si mateixos. A la intriga, cal celebrar la consistència d'Ormud (Lluís Soler), la tendra fragilitat de Janet (Sílvia Bel), una frescor desengreixant de Sam (Jordi Banacolocha) i la actitud inquietant de Dr. Göttler (Carles Martínez). El to desestabilitza. ■

Poesia sense mare de Berger

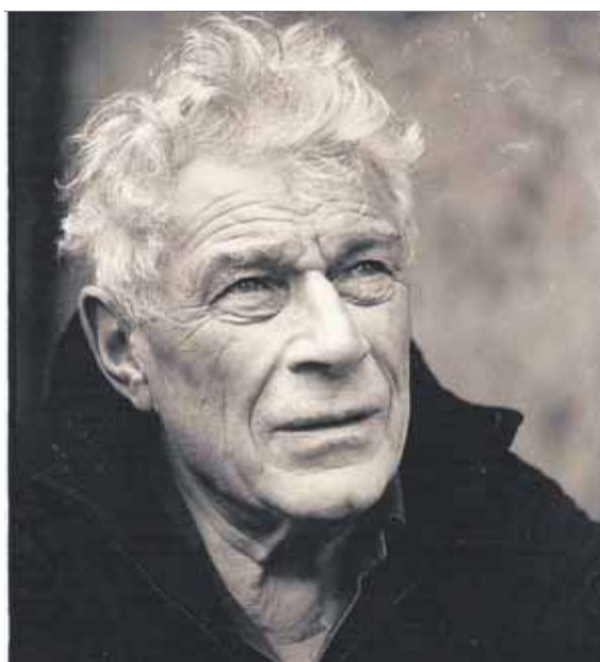
1984 edita 'Poemes escollits', de Berger, en versió de Montse Basté i Martí Sales

David Castillo
BARCELONA

El poeta Martí Sales em comentava la dificultat que ha comportat la traducció de la poesia de John Berger (1926 - 2017), escriptor en tots els gèneres i guanyador del Man Booker per *G*. El volum ha sortit l'edició bilingüe *Poemes escollits*. Abraça des de la dècada dels seixanta fins al seu final, amb poemes també recuperats de les seves obres de ficció, com l'esmentada. Els traductor inicien la brillant nota introductòria: "En

un dels seus llibres sobre artistes, Berger diu que la poesia no té mare. Potser no, però els seus poemes són sovint com un pom de flors precioses que acaba en un abocador. Això sí, en aquell humus de cuc de terra s'hi aniran pansint pètals, fulles i tiges i hi renaixerà l'esperança en forma d'un altre ram tant o més ufanós que el precedent."

Sobre les dificultats de traduir poesia, encara més amb un autor complex i ple de racons com Berger, Basté i Sales afirmen que "traduir poesia no és únicament una tasca costeruda, sinó un acte agosarat, i, a estones, ser fidel a la sinuositat de John Berger no ens ha es-

Assagista, crític d'art, novel·lista i guionista, Berger va ser també un poeta notable ■ JEAN MOHR (EDICIONS DE 1984)

tat gens planer. Però algú ho havia de fer i ens hi hem llançat de ple. Hem passat tantes hores amb Berger, amb les seves flors i en aquells abocadors, que, tot i que feia molts anys que el coneixíem i que n'havíem llegit tota la prosa, ara ja podem dir que ha esdevingut pell de la nostra pell. Dit d'una altra manera, la nostra voluntat ha estat que les seves paraules, a les nostres mans, lluny de marfondre's, hagin trobat la força per renovar-se i així, allà on sigui, li agradin."

El resultat és un dels llibres de l'any. En català carbura: "Duem la poesia al coll / com els vagons de bestiar d'arreu / duen bestiar. Aviat els abocaran a les vies mortes." ■